

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.TAR.2026/120-1294
Konu: İhracat İzinleri (Butan’a Elma ve Armut İhracatı)

Mersin, 19/03/2026

E-POSTA

Sayın Üyemiz,

Mersin Zirai Karantina Müdürlüğünden alınan bir yazıda, ülkemizden taze elma ve taze armut ithal etmek üzere, Butan tarafından söz konusu ürünlere ilişkin talep edilen Zararlı Risk Analizi raporunun (ZRA) Butan ulusal bitki koruma organizasyonuna gönderildiği belirtilmektedir.

Yazıda devamla, Butan’ın Yeni Delhi Büyükelçiliği’nden alınan “Butan Gıda ve İlaç İdaresi” (BFDA) tarafından hazırlanan Ek’te yer alan Nota’da, Elma ve Armut ithalatı için ayrıntılı bitki sağlığı tedbirlerinin iletiliği belirtilmektedir.

Bahse konu ayrıntılı bitki sağlığı tedbirleriyle ilgili olarak;

Taze Elma sevkiyatında, “Yüksek Riskli” zararlı olarak belirlenen *Ceratitıs Capitata* ve Apple Mosaic Virus (ApMV) ile Zarar Riski “Orta” olan *Polyphylla fullo L.* zararlıları için; İhracatçı ülke tarafından sevkiyat öncesi denetim yapılarak Türkiye NPPO’su tarafından düzenlenmiş Bitki Sağlık Sertifikası (BSS) ve *Ceratitıs Capitata*, *Polyphylla fullo L.*, Apple Mosaic Virus (ApMV) zararlılarından ari olduğuna dair ek beyan,

Taze Armut sevkiyatında, “Yüksek Riskli” zararlı olarak belirlenen *Ceratitıs Capitata* ve Apple Mosaic Virus (ApMV) zararlıları için; İhracatçı ülke tarafından sevkiyat öncesi denetim yapılarak Türkiye NPPO tarafından düzenlenmiş Bitki Sağlık Sertifikası (BSS) ve *Ceratitıs Capitata*, Apple Mosaic Virus (ApMV) zararlılarından ari olduğuna dair ek beyan istendiği yazıda ayrıca belirtilmektedir.

Ayrıca elma ve armut ürünleri için,

- İhracatçı ülke tarafından sevkiyat öncesi denetim yapılması,
- Paketleme tesislerinde ürünlere uygun işleme aşamalarının uygulanması,
- Ambalaj ve taşıma araçlarının hastalık ve zararlılardan ari olması için önlemlerin uygulanmasının talep edildiği bildirilmektedir.

Bu uygulamalar ile birlikte ithalatçının Butan NPPO’dan ön onay ve ithalat izni alınması gerektiği, sevkiyatı yapılan üründe Butan giriş noktasında denetim yapılacağı ve zararlı tespit edilmesi durumunda düzeltici işlem uygulanacağı bildirilmektedir.

Yazıda devamla, bu kapsamda Butan’a yapılacak olan Taze Elma ve Taze Armut ürünlerinin ihracat iş ve işlemlerinde belirtilen gerekliliklere azami ölçüde dikkat edilmesi talimatlandırılmaktadır.

Bilgileri ve gereğini rica ederim.

H. Okan ŞENEL

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.TAR.2026/120-1294
Konu: İhracat İzinleri (Butan'a Elma ve Armut İhracatı)

Mersin, 19/03/2026

Genel Sekreter V.

Ek: Butan Nota Türkçe Çevirisi (4 sayfa)

BHUTAN KRALLIĞI BÜYÜKELÇİLİĞİ
CHANDRA GUPTA MARG, CHANAKYAPURI,
YENİ DELHİ-110021

NGA/I-173/1242

Yeni Delhi, Bhutan Krallığı Büyükelçiliği, Yeni Delhi, Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği'ne en derin saygılarını sunar. İşbu yazı 8 Kasım 2024 tarihli NGA/I-173/1164 sayılı ve 16 Aralık 2024 tarihli Z-2024/10013923/39182497 sayılı Sözlü Notaya atıfta bulunmaktadır. İlgili Nota, Bhutan Gıda ve İlaç Otoritesi (BFDA), Sağlık Bakanlığı tarafından elma ve armut ithalatının kolaylaştırılması amacıyla Türkiye Cumhuriyeti Ulusal Bitki Koruma Kuruluşu (NPPO) ile yürütülecek zararlı risk analizi (PRA) talebine ilişkindir.

Bhutan Krallığı Büyükelçiliği, BFDA'nın elma ve armut ürünlerine ilişkin PRA'yı paylaşmış olmasından dolayı Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Orman Bakanlığı'na teşekkürlerini iletir.

Bhutan Krallığı Büyükelçiliği, BFDA tarafından paylaşılmış olan PRA ve taslak bitki sağlığı önlemlerinin Türkiye Cumhuriyeti tarafından değerlendirilmesi ve kabul edilmesi amacıyla yetkili makama iletilmesi hususunda, Sayın Büyükelçiliğin nazik yardımlarını rica eder. İletim adresi aşağıda sunulmuştur:

Türkiye Cumhuriyeti IPPC Resmî İrtibat Noktası

Sayın Yunus BAYRAM, Genel Müdür Yardımcısı

Tarım ve Orman Bakanlığı, Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü

Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulvarı No: 161

06800 Çankaya/ANKARA – Türkiye

Tel: +90 312 258 76 11

Faks: +90 312 258 76 82

E-posta: nppoturkiye@tarimorman.gov.tr

Alternatif E-posta: yunusbayram@tarimorman.gov.bt

Bu vesileyle, Yeni Delhi, Bhutan Krallığı Büyükelçiliği, Yeni Delhi, Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği'ne en derin saygılarını yineler.

3 Kasım 2025

Yeni Delhi,

Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği

Türkiye Cumhuriyeti'nden Taze Elma ve Armut İthalat Gerekliliklerine İlişkin Taslak Bitki Sağlığı Önlemleri

Özet – Bitki Sağlığı Önlemleri

Bhutan Gıda ve İlaç Kuruluşu (BFDA), aynı zamanda Bhutan'ın Ulusal Bitki Koruma Kuruluşu (NPPO), Türkiye Cumhuriyeti'nden elma ve armut ithalatına yönelik teklifin ardından zararlı risk analizi (PRA) gerçekleştirmiştir. Bu zararlı risk analizi (PRA), Bhutan 2021 Zararlı Risk Analizi Usul Standardı'na uygun olarak yürütülmüştür. Söz konusu standartlar, Uluslararası Bitki Koruma Sözleşmesi (IPPC) çerçevesindeki ISPM 2 ve ISPM 11'i temel alır.

Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Orman Bakanlığı, Ulusal Bitki Koruma Kuruluşu tarafından sunulan zararlı bilgilerine dayanarak elma ile ilişkili toplam 36 zararlı belirlenmiştir. Bunlardan yedisi Bhutan için karantina açısından önem arz eden zararlılar olarak değerlendirilmiştir. İki zararlı Bhutan'ın karantina zararlısı olarak tanımlanmış, kalan beş zararlı ise ayrıca değerlendirilmiştir. Bitki sağlığı önlemleri gerektiren değerlendirme sonuçları ile zararlılar ve ithalat gerekliliklerine ilişkin ayrıntılar Tablo 1'de sunulmaktadır.

Armut ürünü için ise Türkiye NPPO tarafından paylaşılan zararlı bilgilerine göre toplam 67 zararlı belirlenmiştir. Benzer şekilde, Ceratitis capitata ve Elma mozaik virüsü (ApMV) olmak üzere iki zararlı için Bhutan'ın düzenlemeye tabi zararlıları olarak yönetim önlemleri alınması gerekmektedir (Tablo 2'de sunulmuştur). Armut için belirlenen zararlılar bir böcek ve bir virüs türü olup, zararlı risk yönetim önlemleri gerektirmektedir.

Önerilen risk yönetim önlemleri arasında, Türkiye NPPO tarafından sevkiyat öncesi inceleme yapılması ve düzenlemeye tabi zararlılara özgü ek beyanla birlikte bitki sağlığı sertifikalarının düzenlenmesi yer almaktadır. Bhutan giriş noktalarında ayrıca rastgele kontroller yapılabilir ve zararlı girişini önlemek ve etkin risk azaltımını sağlamak için gerekli düzeltici tedbirler uygulanabilir.

Elma ve Armut İthalatına İlişkin Ayrıntılı Bitki Sağlığı Gereklilikleri

i) Taze Elma Önlemleri

Zararlının Bilimsel Adı	Zararlı Riski	İthalat Risk Yönetim Önlemleri Gereklilikleri	Bitki Sağlığı Sertifikasında (PSC) Ek Beyan
		İhracatçı Ülke (Türkiye)	İthalatçı Ülke (Bhutan)
Ceratitis capitata	Yüksek	- Sevkiyat öncesi hedefli denetim - Türkiye NPPO tarafından düzenlenmiş Bitki Sağlığı Sertifikası gereklidir - Uygun işleme önlemleri uygulanır - Ambalaj ve taşıma araçlarına yönelik önlemler uygulanır	- Tüccar, Bhutan NPPO'dan ön onay ve ithalat izni almalıdır - Giriş noktasında denetim yapılır ve zararlı tespiti halinde düzeltici işlem uygulanır
Polyphylla fullo L	Orta	- Sevkiyat öncesi hedefli denetim - Türkiye NPPO tarafından düzenlenmiş Bitki Sağlığı Sertifikası gereklidir - Uygun işleme önlemleri uygulanır - Ambalaj ve taşıma araçlarına yönelik önlemler uygulanır	- Tüccar, Bhutan NPPO'dan ön onay ve ithalat izni almalıdır - Giriş noktasında denetim yapılır ve zararlı tespiti halinde düzeltici işlem uygulanır Aşağıdaki zararlılardan arı olduğuna dair beyan: i) Ceratitis capitata ii) Polyphylla fullo iii) Apple mosaic virus (ApMV)
Apple mosaic virus (ApMV)	Yüksek	- Sevkiyat öncesi hedefli denetim - Türkiye NPPO tarafından düzenlenmiş Bitki Sağlığı Sertifikası gereklidir - Uygun işleme önlemleri uygulanır - Ambalaj ve taşıma araçlarına yönelik önlemler uygulanır	- Tüccar, Bhutan NPPO'dan ön onay ve ithalat izni (Demir) almalıdır - Giriş noktasında denetim yapılır ve zararlı tespiti halinde düzeltici işlem uygulanır

ii) Taze Armut Önlemleri

Zararlının Bilimsel Adı	Zararlı Riski	İthalat Risk Yönetim Önlemleri Gereklilikleri	Bitki Sağlığı Sertifikasında (PSC) Ek Beyan	
		İhracatçı Ülke (Türkiye)	İthalatçı Ülke (Bhutan)	
Ceratitıs capitata	Yüksek	-Sevkiyat öncesi hedefli denetim yapılmalıdır - Türkiye NPPO tarafından düzenlenmiş Bitki Sağlığı Sertifikası gereklidir - Uygun işleme önlemleri uygulanmalıdır - Ambalaj ve taşıma araçlarına yönelik önlemler uygulanmalıdır	- Tüccar, Bhutan NPPO’ dan ön onay ve ithalat izni almalıdır - Giriş noktasında denetim yapılmalı ve zararlı tespiti halinde düzeltici işlem uygulanmalıdır	Aşağıdaki zararlılardan ari olduğuna dair beyan: i) Ceratitıs capitata
Apple mosaıc virus (ApMV)	Yüksek	-Sevkiyat öncesi hedefli denetim yapılmalıdır - Türkiye NPPO tarafından düzenlenmiş Bitki Sağlığı Sertifikası gereklidir - Uygun işleme önlemleri uygulanmalıdır - Ambalaj ve taşıma araçlarına yönelik önlemler uygulanmalıdır	- Tüccar, Bhutan NPPO’ dan ön onay ve ithalat izni almalıdır - Giriş noktasında denetim yapılmalı ve zararlı tespiti halinde düzeltici işlem uygulanmalıdır	ii) Apple mosaıc virus (ApMV)